

Migratie si Mobilitate în UE: Forta de munca îmbatrânita, locuri vacante neocupate, fuga creierelor? (articol European Newsroom)

În timp ce Uniunea Europeana, precum si mai multe state membre, intentioneaza sa își revizuiasca legislatia în domeniul migratiei, Comisia Europeana a propus în noiembrie un nou pachet privind mobilitatea competentelor si talentelor. Obiectivul este combaterea îmbatrânirii fortei de munca si ar trebui sa atraga muncitori calificati din interiorul si afara blocului. De asemenea, ar urma sa ajute la combaterea migratiei ilegale si la crearea unei rute legale de intrare în UE, relateaza platforma media European Newsroom (enr) în articolul de fond publicat vineri.

Potrivit Comisiei Europene, rata locurilor de munca vacante a crescut la 2,9% în 2022 si este de doua ori mai mare decât în urma cu zece ani. Pe masura ce populatia îmbatrâneste, numarul persoanelor în vârsta de munca din UE este preconizat sa scada de la 265 de milioane anul trecut, pâna la 258 de milioane în 2030.

Pentru a combate deficitul fortei de munca, în data de 15 noiembrie Comisia Europeana a prezentat o noua propunere care ar trebui sa încurajeze migratia legala. Obiectivul este corelarea locurilor de munca vacante si a domeniilor unde exista un deficit de solicitanti cu cautatorii calificati de locuri de munca, încurajând de asemenea mobilitatea pentru cei care studiaza.

Comisia a facut si sugestii cu privire la modul în care procesul de recunoastere a calificarilor din tarile terte ar putea fi simplificat arătând ca, de exemplu, autoritatile nationale ar putea sa accelereze procedurile prin investitii în personal. Vor fi oferite de asemenea informatii cu privire la procedurile de recrutare si migratie din tarile UE.

Comparativ cu majoritatea tarilor cu venituri mari, ponderea celor nascuti în strainatate în populatia Uniunii Europene este mai mica. Potrivit datelor Eurostat si OCDE, în populatia UE aproximativ 8,5% sunt rezidenti nascuti în strainatate, comparativ cu 29,2% în Australia si 14% în SUA.

Țări precum Slovenia, Bulgaria si Bosnia-Herțegovina se uita si ele în afara propriilor lor piete ale muncii pentru ocuparea posturilor vacante. Unii cer noi acte legislative, arătând spre propriile lor experiente cu mobilitatea muncii si plecarea muncitorilor calificati de pe pietele lor.

Rezervorul de talente din UE: acoperirea locurilor de munca vacante, rute pentru migratia legala

În data de 15 noiembrie, Comisia a propus crearea unei platforme online pentru locurile de munca oferite în Uniunea Europeana, Rezervorul de talente din UE, precum si parteneriate cu tarile non-UE, oferind mobilitate pentru munca sau pregătire.

Obiectivul este acela de a asigura ca oamenii pot veni legal în UE pentru a ocupa locuri de munca care corespund cu competentele si calificarile lor. Un alt obiectiv este acela de a deschide un nou front în lupta împotriva migratiei ilegale si, deci, de a lupta cu cei care fac trafic cu fiinte umane.

Potrivit vicepresedintelui pentru promovarea modului de viata european, Margaritis Schinas, punctul de plecare al acestui pachet "are de a face cu pregătirea si deficitul de muncitori calificati de pe pietele noastre, care sunt îngrijoratoare, în conditiile în care 75% dintre IMM-urile europene spun ca nu pot gasi angajatii de care au nevoie".

De exemplu, Margaritis Schinas a explicat ca UE va avea nevoie de 20 de milioane de persoane care sa lucreze în tehnologiile informatiei si comunicarii (ITC) în 2030, dar momentan UE are doar noua milioane de persoane care

lucreaza în acest domeniu. "Ne lipsesc 11 milioane", a adăugat Margaritis Schinas. Deși nu a oferit o cifră concretă cu privire la numărul posibil de persoane recrutate grație viitorului sistem, Schinas a spus că UE ar dori să "aibă cât mai mulți muncitori posibili, atâta timp cât aceștia se potrivesc cu locurile vacante.

Comisarul european pentru afaceri interne, Ylva Johansson, a precizat că aceste propuneri fac parte și dintr-o "abordare comprehensivă cu privire la migrație" în vederea creării unor "cărți legale". În acest context, Ylva Johansson a subliniat că UE va avea nevoie de mai mulți muncitori pe piața muncii în 2030 și pentru asta "vom avea nevoie de mai multă migrație a mâinii de lucru".

Johansson a subliniat că există sectoare cu "deficit clar de mână de lucru în Uniunea Europeană", cum sunt construcțiile, sectorul sănătății, îngrijirii persoanelor în vârstă ca urmare a evoluțiilor demografice, ITC și transporturilor.

Bruxelles-ul a identificat 42 de ocupații în cazul cărora există probleme în acoperirea locurilor vacante la nivelul întregii UE, și acestea vor face parte din reglementarea propusă cu privire la un rezervor de talente și care va fi adaptat în funcție de necesități.

Rezervorul ar urma să sprijine, de asemenea, implementarea unor parteneriate în domeniul talentelor. Căutătorii de locuri de muncă care și-au dezvoltat competențele grație unui parteneriat în domeniul talentelor vor primi un Pasaport de talent, care va fi vizibil pentru angajatorii participanți, care le certifică calificările.

Participarea statelor membre nu va fi obligatorie iar Parlamentul European și statele membre UE vor trebui să negocieze și să aprobe propunerea înainte ca o astfel de platformă să poată fi pusă la punct.

Abordări naționale și îngrijorări cu privire la deficitul de forță de muncă

În Europa de Sud-Est, unele țări se confruntă atât cu un deficit de forță de muncă internă cât și cu o mobilitate a muncitorilor lor spre condițiile mai favorabile din alte țări UE.

În Slovenia de exemplu, anumite sectoare se confruntă cu un deficit de personal în timp ce rata somajului este la cel mai redus nivel de după 1991. Rezervorul fostelor state iugoslave, de unde venea în mod tradițional forța de muncă în Slovenia, se golește. Un număr de muncitori locali, în special în zonele de la granița cu Austria, lucrează peste hotare datorită unor condiții de muncă mai favorabile. În luna septembrie, ponderea muncitorilor din UE și țările terțe a ajuns la 15% din totalul populației în vârstă de muncă, care în Slovenia este de sub un milion, dublu comparativ cu 2010.

Slovenia se uita în perspectiva dar, pentru moment, ponderea muncitorilor din țările terțe, exceptând țările din fosta Iugoslavie, este neglijabilă, de aproximativ un procent din totalul forței de muncă. Premierul sloven Robert Golob a subliniat la Consiliul European, care a avut loc în luna octombrie la Granada, că cea mai bună modalitate pentru o gestionare eficientă a migrației este prin legislație - pentru că Europa are nevoie de mână de lucru. Referindu-se la relațiile cu țările terțe, Golob a cerut ca ajutoarele pentru dezvoltare și gestionarea migrației să fie corelate, așa cum UE a făcut în acordul cu Tunisia.

Bulgaria, care este țară membră UE dar nu face parte și din spațiul Schengen, implementează legislația UE cu privire la mișcarea liberă a muncitorilor prin deschiderea pieței muncii interne pentru cetățenii din UE. Ministrul Muncii, Ivanka Shalapatova, a declarat la data de 20 octombrie că Guvernul bulgar lucrează la o măsură care să faciliteze importul de muncitori străini în cazurile în care posibilitatea de a angaja cetățeni bulgari nu există.

Între 2018 și 2022, Bulgaria a înregistrat o tendință pozitivă cu privire la numărul de permise de rezidență eliberate în scopuri de ocupare pentru cetățenii din țările terțe, potrivit Institutului Național de Statistică. În 2018, Bulgaria a

semnat un acord bilateral cu Republica Moldova cu privire la reglementarea migrației forței de muncă.

În Bosnia-Herțegovina, intensificarea plecării tinerilor spre UE a dus la un deficit de forță de muncă, în special în cazul ocupațiilor care sunt la mare căutare. Ministrul Muncii din Bosnia-Herțegovina, Adnan Delic, a anunțat recent o serie de amendamente la Legea cu privire la angajarea străinilor și liberalizarea certificatelor de muncă. Obiectivul este împiedicarea situației în care comunitatea de business înregistrează pierderi din cauza procedurilor excesive și îndelungate de eliberare a certificatelor de muncă pentru străini.

Potrivit unui studiu recent comandat de Organizația Internațională pentru Migrație, două treimi din companiile din Bosnia-Herțegovina s-au aratat interesate în a angaja migranți. Cu toate acestea, reprezentanții angajatorilor spun că nu se bazează pe migranții care sunt în prezent în țară, deoarece obiectivul lor este acela de a ajunge în Occident.

Potrivit Ministrului Securității din Bosnia-Herțegovina, Nenad Nesic, o problemă importantă este sosirea de migranți legali în Bosnia-Herțegovina care se angajează în țară și apoi pleacă peste noapte în Uniunea Europeană. Potrivit acestuia, Bosnia-Herțegovina trebuie să semneze acorduri cu țările care trimit oameni la muncă în Bosnia-Herțegovina, care să garanteze că aceste persoane nu pot pleca în UE și că trebuie să se întoarcă în țările lor de origine la terminarea contractului.

N. red.: Conținutul articolului este bazat pe știri ale agențiilor ANSA, BTA, dpa, EFE, FENA, STA participante în proiectul enr.